

KATOLICISMUS BEZ KALORIÍ

P. Kenneth Baker SJ

Již po delší dobu na nás ze všech stran útočí odlehčené výrobky, tzv. *light*. Začalo to nealkoholickým *light* pivem, poté se v obchodech začaly objevovat další *light* produkty – uzeniny, cigarety, jogurty atd. Hlavní myšlenkou výrobců zmíněného zboží je snížit na minimum složky, které mohou být pro některé osoby škodlivé, pokud jsou spotřebovávány v běžném množství.

Více než třicet let můžeme u některých biskupů, kněží, řeholnic a katolických učitelů sledovat tendence vytvářet odlehčenou verzi katolické víry. Prý takto bude přijatelnější pro moderního člověka. Stejnou tendenci lze vypožorovat i v katolických knihách, tisku, kázáních a na hodinách náboženství – předškolní výchovou počínaje a semináři konče.

Tento jev můžeme také nazvat i jinak – rozředováním katolicismu. Výsledku se přitom dosahuje dvěma způsoby. První metodou je naprosté opomíjení pravd, které nejsou „v módě“ nebo jsou pro současného člověka „příliš těžké“ na pochopení, jako jsou např. nauka o dědičném hříchu, o smrtelném hříchu, jenž zasluhuje pekelný trest, o pekle jako takovém, o očistci, o existenci ďábla, o sedmi hlavních hříších, o realitě pokušení od Zlého, o nutnosti a významu pokání a půstu, o tom, že každý člověk ihned po smrti stane před tváří Kristovou, který bude soudit zlé a dobré skutky, o posledním soudu na konci světa. Někteří toto svévolné vybírání si pravd víry oprávněně nazývají „katolicismem ze samoobsluhy“.

Další metodou pokřívání plnosti katolické víry je nepřiměřené zdůrazňování příjemných a radostných aspektů katolicismu, jako jsou např. prvenství lásky, Boží dobrota, milosrdenství a touha odpouštět, spolu s předpokládanou, či dokonce přímo deklarovanou jistotou, že všichni půjdou do nebe. Ve slovníku zastánců uvedené metody nenajdeme slovo „nadpřirozený“. Většina této odlehčené *light* nauky je prakticky čistým humanismem, se kterým se můžeme setkat, a to dokonce ještě bezprostředněji, u některých protestantských sekt.

Pro tyto tendence jsem si zavedl pojem „katolicismus bez kalorií“. Jeho hlavním rysem je zdůrazňování příjemných aspektů katolické víry a zamlžování, nebo přímo opomíjení bytí jen zmínky o „nemilých“ pravdách naší víry, tedy o hříchu, Božím hněvu, Božím soudu a zavržení, které je trestem za hříchy. Nedávno jsem si například provedl rozbor několika kázání, jež byla vyhlášena v souvislosti s Milostivým létem 2000. Nebylo v nich sice nic heretického, ale všechna se systematicky vyhýbala „tvrdým pravdám“ katolické víry a zdůrazňovala lásku a Boží milosrdenství takovým způsobem, jako by vůbec neexistovala Boží spravedlnost.

Uvedu ještě několik příkladů. V moderní liturgii se klade velký důraz na shromáždění a na mši chápanou jako hostina, jako by neplatila dogmatická pravda, že mše je v první řadě obětí a teprve pak následuje přijímání (které však, pro někoho překvapivě, nepatří k podstatným prvkům mše svaté). Význam *sacrum* je prakticky zcela opomíjen, což se projevuje i v nedostatečné úctě k reálné přítomnosti našeho Pána Ježíše Krista v Nejsvětější Svátosti. Nutnost adorace Boha jako našeho všemohoucího Stvořitele a Pána někteří nahradili „kamarádkým“ přístupem.

Jen zřídka můžeme slyšet o nesmrtelnosti lidské duše, nebo eschatologii – o tom, že naše budoucnost, peklo nebo nebe, záleží na tom, zda zemřeme ve stavu posvěcující milosti. Na druhou stranu neustále slyšíme o právech katolických věřících, ale málokdy o jejich povinnostech.

To, z čeho podezřívám mnoho katolíků, je právě „katolicismus bez kalorií“, v němž jsou některé základní pravdy víry, které nám prostřednictvím apoštolů odkázal sám Kristus, skrývány – neřku-li zcela zapomenuty. Tento postup, pokud nedojde k nápravě, nakonec povede k tomu, že se část katolické církve stane prostě jen další protestantskou sektou, přestože se bude i nadále umíněně honosit názvem „katolická“.

Hlavní příčinou rozředování katolicismu je invaze světského humanistického myšlení do Církve. Přímou příčinou – je to modernismus odsouzený papežem sv. Piem X. Znamená to, že pozitivismus, subjektivismus a relativismus pronikly do Církve a zamlžily nicejsko-cařihradské vyznání víry. Úkolem katolických kněží je reagovat na toto nebezpečí hlásáním „plnotučného“ katolicismu, to znamená celé katolické pravdy, a ne pouze „nekalorické“ verze.